

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	Asesor sądowy Dawid Kobus
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Monika Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2018 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **"B. rent a car" spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko pozwanemu **Towarzystwu (...) z siedzibą w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda "B. rent a car" spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1265,17 zł (tysiąc dwieście sześćdziesiąt pięć złotych siedemnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 maja 2016 r. do dnia zapłaty,
- oddala powództwo w pozostałej części,
- zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda "B. rent a car" spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 270,28 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych dwadzieścia osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,
- nakazuje zwrócić pozwanemu Towarzystwu (...) z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 200,00 zł (dwieście złotych) tytułem uiszczonej zaliczki na wydatki.

Sygn. akt V GC 2618/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 13 lipca 2018 r.

Pozwem z dnia 26 kwietnia 2017 roku (data stempla pocztowego) wniesionym do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy powód „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. żądał zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 1.465,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.265,17 zł od dnia 2 maja 2016 roku do dnia zapłaty, zaś od kwoty 200 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż w dniu 16 stycznia 2016 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego doszło do szkody w pojeździe marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącym własność poszkodowanego J. M.. Szkada ta została spowodowana przez kierowcę, który posiadał zawartą z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń,

umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pojazd uszkodzony nie nadawał się do dalszego użytku, wobec czego uszkodzony w dniu 18 stycznia 2016 roku wynajął od powoda pojazd zastępczy o parametrach i klasie zbliżonej do uszkodzonego pojazdu uszkodzonego na okres od dnia 18 stycznia 2016 r. do dnia 5 lutego 2016 r. Koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 3.838 zł netto (19 dni x 202 zł). W dniu 18 stycznia 2016 roku uszkodzony J. M. dokonał przelewu wierzytelności na rzecz powoda „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przysługującej jej od pozwanego z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód w związku z dokonaną cesją wierzytelności dokonał u pozwanego zgłoszenia szkody wynikającej z najmu pojazdu zastępczego i wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 4.279,37 zł w terminie 30 dni. Wskazał, iż uszkodzony mógł rozliczyć 50% wartości podatku VAT z faktury za wynajem pojazdu zastępczego, stąd też powód zgłosił pozwanemu roszczenie o pokrycie kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości netto powiększonej o 50% stawki VAT. W dniu 11 kwietnia 2016 roku pozwany przyznał uszkodzanemu część należności z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3.014,20 zł (weryfikując stawkę dzienną najmu pojazdu zastępczego do kwoty 142,28 zł netto) i tym samym uznał roszczenie dochodzone niniejszym powództwem co do zasady. Powód nadmienił, iż na wartość przedmiotu sporu składa się kwota pozostała do zapłaty z faktury VAT za wynajem pojazdu zastępczego oraz kwota 200 zł z tytułu poniesionych przez powoda kosztów analizy prawnej niniejszej sprawy przed procesem (pozew k. 2-5v).

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2017 roku stwierdził niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu jako miejscowo właściwemu (k. 37).

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 16 października 2017 roku w postępowaniu upominawczym w sprawie V GNC 3872/17 Sąd Rejonowy w Toruniu orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 43).

Pozwany zaskarżył skutecznie nakaz zapłaty wnosząc sprzeciw w dniu 5 grudnia 2017 roku (data stempla pocztowego), w którym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany potwierdził co do zasady okoliczności zdarzenia oraz fakt wynajęcia przez uszkodzonego od powoda samochodu zastępczego. Pozwany zakwestionował natomiast wysokość odszkodowania oraz kosztów pomocy prawnej. Pozwany prowadził postępowanie likwidacyjny szkody zarejestrowane pod numerem 72/16/33/14 w pojeździe marki N. (...) o nr rej. (...) z winy kierowcy ubezpieczonego w Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. Pozwany w dniu 11 kwietnia 2016 r. zajął stanowisko w sprawie i przyjął swoją odpowiedzialność w zakresie refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 3.014,20 zł i odmówił zapłaty pozostałej części dochodzonego roszczenia, kwestionując uzasadnioną stawkę za jeden dzień najmu. Pozwany kwestionował roszczenie powoda co do zgłaszanej wysokości, wskazując, iż żądanie zwrotu kosztów przez powoda jest bezzasadne lub co najmniej zawyżone. Pozwany wskazał w sprzeciwie, iż w dniu 20 stycznia 2016 roku poinformował uszkodzonego o możliwości najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z pozwanym. Pozwany wskazał również, że niezasadne jest żądanie powoda zwrotu kosztów pomocy prawnej w wysokości 200 zł, bowiem powód w sposób profesjonalny zawodowo zajmuje się działalnością gospodarczą w zakresie wynajmu pojazdów zastępczych (k. 48-52).

W odpowiedzi na sprzeciw powód wskazał, że ubezpieczyciel nie złożył uszkodzanemu oferty najmu pojazdu zastępczego. Tym samym zdaniem powoda pozwany nie może wywodzić, że uszkodzony naruszył obowiązek minimalizacji szkody, ponieważ skorzystał z oferty powoda i wynajął pojazd zastępczy po stawce wyższej aniżeli akceptowana przez pozwanego. Ponadto powód podtrzymał wszystkie swoje twierdzenia w zakresie stawki czynszu najmu, twierdząc, że stawka zastosowana przez powoda nie była stawką rażąco wygórowaną. Z kolei odnośnie kosztów pomocy prawnej powód podniósł, iż w jego ocenie roszczenie to jest w pełni zasadne, gdyż w związku z notorycznym zanizaniem przez towarzystwa ubezpieczeniowe odszkodowań z tytułu najmu pojazdu zastępczego po stronie powoda zaistniała konieczność poddawania analizie na etapie likwidacji szkody wszystkich spraw przez profesjonalnych pełnomocników (k. 69-72).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 16 stycznia 2016 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego doszło do szkody w pojeździe marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącym własność poszkodowanego J. M.. Szkada ta została spowodowana przez kierowcę, który posiadał zawartą z pozwanym Towarzystwem (...) z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(okoliczność bezsporna, a nadto akta szkodowe na płycie CD/DVD – k. 47)

Uszkodzony pojazd marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiącym własność poszkodowanego J. M. nie nadawał się do dalszego użytku i został oddany do serwisu naprawczego. Poszkodowany J. M. w dniu 18 stycznia 2016 roku zawarł z powodem „B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę najmu samochodu zastępczego marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Strony uzgodniły początkowo szacunkowy koszt najmu w wysokości 213,00 złotych netto dziennie. Przewidywany okres najmu strony określiły jako od 7 do 14 dni. Za najem pojazdu zastępczego powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT nr (...) z dnia 18 lutego 2016 roku na kwotę 4720,74 zł brutto (3838,00 zł netto) z tytułu wynajmu samochodu zastępczego w okresie od dnia 18 stycznia 2016 r. do 5 lutego 2016 r. (19 dni),

(okoliczność bezsporna, a nadto dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego – k. 19, faktura VAT nr (...) z dnia 18 lutego 2016 roku – k. 21, zeznania świadka J. M. na rozprawie w dniu 8 marca 2018 r. – 00:06:48 – 00:21:06 – k. 78-78v)

Poszkodowany J. M. potrzebował nająć pojazd zastępczy w miejsce uszkodzonego samochodu N. (...) bardzo szybko, z uwagi na fakt, iż samochód ten był wykorzystywany w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej – w tym dojazdów do G.. Decyzja o najmie pojazdu zastępczego u powoda podyktowana była kompleksową usługą powoda w tym zakresie, a nadto szybkością uzyskania pojazdu zastępczego.

(dowód: zeznania świadka J. M. na rozprawie w dniu 8 marca 2018 r. – 00:06:48 – 00:21:06 – k. 78-78v)

W dniu 18 stycznia 2016 roku powód i poszkodowany zawarli umowę cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu z tytułu prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z dnia 16 stycznia 2016 roku.

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: umowa cesji wierzytelności – k. 20)

Również w dniu 18 stycznia 2016 roku szkoda została zgłoszona Towarzystwu (...) z siedzibą w W. przez powoda „B. rent a car”.

(okoliczność bezsporna, a nadto dowód: druk zgłoszenia szkody – akta szkodowe na płycie CD/DVD k. 47, wiadomość e-mail – akta szkody k. 47)

Pismem datowanym dzień 20 stycznia 2016 roku Towarzystwo (...) z siedzibą w W. potwierdziło otrzymanie zawiadomienia o szkodzie oraz wskazało, iż proponuje poszkodowanemu skorzystanie z oferty wypożyczalni współpracującej z pozwanym towarzystwem – (...) Sp. z o.o. celem najmu pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał dane kontaktowe tegoż podmiotu i podał, iż skorzystanie z oferty nie jest obligatoryjne, jednak w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u partnera pozwanego tj. 142,28 zł netto.

(dowód: pismo Towarzystwa (...) z dn. 20.01.2016 r. – k. 60-61, akta szkody – k. 9-10, zeznania świadka J. M. na rozprawie w dniu 8 marca 2018 r. – 00:06:48 – 00:21:06 – k. 78-78v)

Pismem z dnia 29 marca 2016 roku powód wezwał Towarzystwo (...) z siedzibą w W. do pokrycia kosztów najmu auta zastępczego w kwocie 4.279,37 zł. Kwota ta stanowiła wartość roszczenia netto powiększoną o 50% VAT.

(dowód: pismo z dnia 29.03.2016 r. – k. 25-26)

W dniu 11 kwietnia 2016 roku pozwany przyznał poszkodowanemu odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3.014,20 złotych wskazując, iż uznaje swoją odpowiedzialność do kwoty 142,28 zł netto za każdy dzień najmu, bowiem właśnie za taką stawkę pozwany zaproponował poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: pismo pozwanego z dn. 11.04.2016 r. – k. 28-28v, potwierdzenie przelewu – k. 29, akta szkodowe – k. 47)

„B. rent a car” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zapłacił na rzecz T. K. Radcy Prawnego w W. (pełnomocnika powoda również w niniejszym postępowaniu) kwotę 24.600 zł brutto tytułem wynagrodzenia za analizę dokumentów zgodnie z zestawieniem z dnia 12 października 2016 roku. Zestawienie obejmuje m.in. sprawę dotyczącą faktury VAT nr (...).

(dowód: faktura VAT nr (...) – k. 33, zestawienie spraw – k. 34-36v)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez strony oraz dalszych pism procesowych, akt szkodowych znajdujących się na płycie CD/DVD, których autentyczność nie była kwestionowana, jak również w oparciu o zeznania świadka J. M.. Dowody te są wzajemnie niesprzeczne i kreują spójną wersję wydarzeń, wobec czego brak było podstaw ku temu, by odmówić im wiarygodności.

W ocenie Sądu należało uznać zeznania świadka J. M. za w pełni wiarygodne, albowiem korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym przedłożonymi dokumentami oraz aktami szkodowymi. Należy wskazać, iż świadek potwierdził, iż pozwany ubezpieczyciel poinformował go o możliwości najmu pojazdu zastępczego od podmiotu współpracującego z pozwanym oraz o akceptowanej stawce najmu pojazdu zastępczego przy najmie pojazdu we własnym zakresie. Należy jednak zauważyć, iż świadek potwierdzając fakt otrzymania pisma pozwanego z dnia 20 stycznia 2016 r. nie potrafił wskazać, w jakiej dacie otrzymał takowe pismo i informację pozwanego, a nadto brak był w aktach sprawy dowodu doręczenia takowego pisma wskazującego na konkretną datę poinformowania poszkodowanego.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości rynkowych stawek czynszu najmu z uwagi na nieuiszczenie przez stronę powodową zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

W niniejszej sprawie ustalony stan faktyczny pozostał w istotnej mierze niesporny między stronami. Poza sporem były zatem okoliczności zdarzenia drogowego z dnia 16 stycznia 2016 roku, fakt wynajęcia przez poszkodowanego samochodu zastępczego, okres najmu oraz fakt zawarcia między poszkodowanym a powodem umowy przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu względem pozwanego ubezpieczyciela z tytułu odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na wysokości zastosowanej przez powoda stawki dziennej najmu oraz na kwestii złożenia przez pozwanego oferty/propozycji najmu pojazdu zastępczego od podmiotu z nim współpracującego po stawce niższej niż stosowana przez powoda. Sporną kwestią między stronami była również zasadność żądania powoda zapłaty kwoty 200,00 zł tytułem poniesionych kosztów pomocy prawnej.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm.), w dalszej części uzasadnienia nazywanej ustawą. Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie,

jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad, określonych w art. 361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, ograniczonego do wysokości, ustalonej w umowie, sumy gwarancyjnej (art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy).

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011r. (III CZP 5/11 OSNC 2012, Nr 3, poz. 28) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie wszystkie wydatki, pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Sąd Najwyższy zauważył, iż nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione mogą być – co do zasady – uznane wydatki poniesione na najęcie pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony i na czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu. Pogląd ten Sąd Rejonowy w całości podziela.

Powyższa uchwała Sądu Najwyższego otworzyła w szerokim zakresie możliwość domagania się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, co spowodowało w ostatnich latach znaczny wzrost spraw w sądach, w których dochodzone są powyższe należności. Pojawiły się rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych i praktyce likwidacyjnej zakładów ubezpieczeń dotyczące tego, czy ciężący na poszkodowanym obowiązek minimalizacji szkody oraz obowiązek współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania uzasadnia odmowę pokrycia przez ubezpieczyciela OC faktycznie poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim wykraczają one poza koszty najmu proponowanego przez ubezpieczyciela.

Celem rozstrzygnięcia tychże rozbieżności wydana została uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, LEX nr 2340475) zgodnie z którą: wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy zmierzył się z problemem usystematyzowania dotychczasowej wykładni i praktyki orzekania w przedmiotowych sprawach. Sąd Najwyższy w przytoczonej uchwale stwierdził, że nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego (zniszczonego) pojazdu, gdyż następstwo to może być wyeliminowane - bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego - w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika sposób. Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za "celowe i ekonomicznie uzasadnione".

W pierwszej kolejności należało ustalić charakter i skuteczność propozycji zorganizowania pojazdu zastępczego przez pozwanego oraz wysokość stawki dobowej najmu za jaką pozwany mógł zapewnić pojazd zastępczy poszkodowanemu. W przedmiotowej sprawie powód działający w imieniu poszkodowanego zgłosił pozwanemu towarzystwu szkodę w dniu 18 stycznia 2016 roku wraz z umową cesji wierzytelności. Tego samego dnia uszkodzony pojazd został oddany do warsztatu naprawczego. Jak wynika z zeznań świadka J. M., samochód zastępczy był mu niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej – do dojazdów do G.. Pozwany dopiero pismem datowanym na dzień 20 stycznia 2016 roku skierował do poszkodowanego informację o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego u podmiotu (...) Sp. z o.o., wskazując, iż w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie, pozwany limituje swoją odpowiedzialność do kwoty 142,28 zł netto za dobę. Brak jest jednak wykazania przez pozwanego daty kiedy powyższa informacja dotarła do poszkodowanego (czy też powoda jako jego pełnomocnika). Pozwany nie poinformował nadto poszkodowanego o szczegółowych warunkach na jakich pojazd zastępczy zostałby mu oddany do korzystania.

Zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, gdyż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Nie ulega wątpliwości, że powód obowiązany był do wykazania wysokości szkody, a pozwany do udowodnienia zasadności jej obniżenia. W ocenie Sądu powód wykazał należycie swoje roszczenie – przedłożył fakturę VAT, z której wynikała wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz umowę przelewu wierzytelności. Okoliczności zawarcia umowy najmu potwierdzały zeznania świadka – poszkodowanego J. M.. Wobec tego, że powód wykazał należycie zasadność swojego roszczenia, to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia przyczyn, dla których odmówił powodowi wypłaty dochodzonej przez niego należności.

Zdaniem Sądu pozwany mimo ciężaru dowodu z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. nie wykazał powodów, dla których odmówił wypłaty odszkodowania z tytułu najmu pojazdu w pełnej wysokości. Czynności podjęte przez pozwanego w toku niniejszej sprawy ograniczyły się jedynie do zakwestionowania przyjętej stawki dziennej najmu pojazdu oraz zakwestionowania żądania powoda zasądzenia kosztów pomocy prawnej. Pozwany nie wykazał także na czym miałoby polegać niewykonanie przez poszkodowanego obowiązku współdziałania z ubezpieczycielem. Niezasadne jest twierdzenie pozwanego, jakoby niewykonanie tego obowiązku polegało na nieskorzystaniu przez poszkodowanego z usług oferowanych przez ubezpieczyciela. Należy bowiem zauważyć, iż propozycja pozwanego o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego mimo zgłoszenia szkody w dniu 18 stycznia 2016 r. padła dopiero w treści pisma z dnia 20 stycznia 2016 r. (dwa dni od daty zgłoszenia i od daty początkowej najmowania pojazdu zastępczego przez poszkodowanego). Nadto pozwany nie wykazał daty, w której takowa propozycja dotarła do poszkodowanego. Jak wynika bowiem z zeznań świadka - poszkodowanego J. M., z uwagi na upływ czasu nie był on w stanie wskazać kiedy takowa informacja do niego dotarła. Pozwany zaś nie przedłożył dowodu doręczenia pisma z dnia 20 stycznia 2016 r. celem wykazania takowej daty udzielenia informacji. Nadto nie można abstrahować od tego, czy w danych okolicznościach szybkość najmu pojazdu zastępczego dla poszkodowanego nie była celowa i uzasadniona. Powtórzyć należy, iż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, LEX nr 2340475) za istotne przy najmie pojazdu zastępczego należy uznać: równorzędność pojazdu zastępczego (pod względem klasy i stanu pojazdu) oraz czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego, obowiązek wpłaty kaucji. W niniejszej sprawie z uwagi na fakt, iż poszkodowany był przedsiębiorcą, trudno uznać, iż poszkodowany winien czekać minimum dwa dni na zorganizowanie pojazdu zastępczego przez pozwanego. Powyższe powoduje, iż w ocenie Sądu poszkodowany nie naruszył swojego obowiązku minimalizowania szkody i współdziałania z ubezpieczycielem.

Nadto strona pozwana nie wykazała w żaden sposób, aby stawka zaoferowana przez powoda była rażąco wygórowana. Pozwany ograniczył się jedynie do oświadczenia, że stawka wskazana w umowie najmu pojazdu zastępczego jest rażąco wygórowana, jednak nie zaoferował żadnych dowodów dla wykazania swoich twierdzeń. W szczególności to na stronie pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia, iż ustalona w umowie stawka między powodem a poszkodowanym była rażąco wygórowana i nie miała charakteru stawki rynkowej. Fakt, iż odbiegała od stawki najmu oferowanej przez podmiot współpracujący z pozwanym, nie odbierała jej charakteru stawki rynkowej.

Należy zauważyć, iż powód „B. rent a car” Sp. z o.o. w W. wskazywał, iż nabył od poszkodowanego J. M., w drodze umowy cesji, wierzytelność w postaci prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego przysługującą cedentowi w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 16 stycznia 2016 roku 72/16/33/14 likwidowaną przez Towarzystwo (...) z siedzibą w W., a swoich roszczeń dochodzi na podstawie art. 822 k.c. Należy jednak zauważyć, iż zgodnie z zasadą *nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet* powód jako cesjonariusz nie mógł nabyć uprawnienia do odszkodowania w większym zakresie niż przysługiwało ono cedentowi tj. poszkodowanemu. Z kolei z przedłożonego materiału dowodowego nie wynika aby poszkodowany ponosił szkodę, która obejmowałaby koszty analizy prawnej sprawy. Uprawnienie do żądania tych kosztów nie zostało więc przez powoda nabyte, a cesja obejmowała jedynie prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu samochodu zastępczego. Koszty analizy prawnej sprawy powód poniósł dobrowolnie i z własnej inicjatywy, a koszty te nie wchodzą w skład szkody, która powstała na skutek zdarzenia z dnia 16 stycznia 2016 roku, ani w przedmiotowej sprawie nie pozostają wobec niej w tzw. adekwatnym związku przyczynowo-skutkowym (art. 361 § 1 k.c.). Nadto powód nie wykazał również rzeczywistej konieczności dokonania przedwstępnej analizy prawnej pod kątem zasadności roszczenia. Wynika to z tego, że skoro powód zlecił prowadzenie sprawy sądowej profesjonalnemu pełnomocnikowi, to ten bez trudu mógł trafnie oszacować zasadność roszczeń powoda i podjąć niezbędne czynności przygotowawcze. Radca prawny doświadczony w prowadzeniu spraw odszkodowawczych przeciwko zakładom ubezpieczeń jest w stanie bez konieczności uzyskiwania dodatkowych ekspertyz, lecz w oparciu o posiadaną wiedzę, ustalić choćby wysokość funkcjonujących na rynku lokalnym stawek najmu pojazdu. Mając te dane bez trudu można było ustalić zakres niedoszacowania odszkodowania przez zakład ubezpieczeń. W niniejszym przypadku nie była sporna ani sama konieczność najmu pojazdu zastępczego, ani czas na który pojazd zastępczy został wynajęty. Wskazana przez powoda uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r. (sygn. III CZP 75/11) nie przesądza kiedy dla poszkodowanego rzeczywiście niezbędna jest prywatna ekspertyza przedsądowa zastrzegając, że rozstrzygnięcie o dodatkowych kosztach musi uwzględniać „okoliczności konkretnej sprawy”. Okoliczności niniejszej sprawy nie przemawiają z kolei za potrzebą dokonania przedsądowej analizy prawnej akt sprawy pod kątem zasadności roszczenia, w szczególności gdy wynagrodzenia z tytułu analizy dokumentów zostało wypłacone radcy prawnemu T. S., który reprezentował powoda w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. i art. 19 ust. 1, art. 34 ust. 1., art. 35, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 509 § 1 k.c. zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda „B. rent a car” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 1.265,17 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 maja 2016 roku do dnia zapłaty. W pozostałej części tj. co do kwoty 200 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej wraz z odsetkami od tej kwoty powództwo oddalono.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek wydano w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 509 § 1 k.c. Przepis art. 481 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z kolei art. 14 ust.1 ustawy dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wskazuje, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód w dniu 1 kwietnia 2016. skierował drogą elektroniczną do pozwanego żądanie zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z załączoną fakturą VAT. Pozwany zaś dokonując wypłaty odszkodowania w dniu 13 kwietnia 2016 r. jedynie części kwoty z tego tytułu tj. 3.014,20 zł pozostawał w opóźnieniu z płatnością kwoty 1265,17 zł od co najmniej daty 2 maja 2016 r. wskazanej w pozwie.

W zakresie kosztów procesu Sąd orzekł jak w punkcie 3 wyroku na podstawie art. 100 zdanie pierwsze *in fine* k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie do niezbędnych kosztów postępowania poniesionych przez powoda należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270,00 zł (§ 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w

sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U. z 2015 r., poz. 1804/) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz opłatę sądową od pozwu w kwocie 74,00 zł. Z kolei pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270,00 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Powód wygrał sprawę w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. w 86% (z uwagi na uwzględnienie pozwu co do kwoty 1265,17 zł z dochodzonej kwoty 1465,17 zł należności głównej), zaś pozwany wygrał sprawę w 14% (z uwagi na oddalenie powództwa co do kwoty 200 zł należności głównej). Mając na uwadze powyższe powodowi należał się zwrot poniesionych kosztów procesu w kwocie 310,46 zł (361 zł x 0,86), zaś pozwanemu należał się zwrot poniesionych kosztów procesu w kwocie 40,18 zł (287 zł x 0,14). Różnicę kwoty 310,46 zł i 40,18 zł, a zatem kwotę 270,28 zł należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda.

Nadto w punkcie czwarty sentencji wyroku na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 300) nakazano zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 200 zł tytułem uiszczonej zaliczki na wydatki. Pozwany uiścił zaliczkę na poczet dowodu z zeznań świadka J. M., który to świadek nie złożył wniosku o zwrot kosztów stawiennictwa na rozprawie i zwrot kosztów utraconego zarobku.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:
 - a) pełnomocnikowi powoda,
 - b) pełnomocnikowi pozwanego
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 2 tygodnie od doręczenia.

T., dn. 7 sierpnia 2018 r.

Asesor sądowy
Dawid Kobus